Latweeschu Awises.

Isnahk 7 reises nedeklâ. ◇ 93. gada gahjums.

Maksà:

Ekspedizijâ sanemot
par 1 gadu . . 2 rub. 20 kap.
par 1/2 gadu . . 1 „ 20 „
par 1/4 gadu . . — „ 60 „
par 1 mehnesi . — „ 25 „

Maksà pa pastu peesuhtot un pilsehtâ mahjâ peesuhtot:
par 1 gadu . . 3 rub. — kap.
par 1/2 gadu . . 1 „ 60 „
par 1/4 gadu . . — „ 90 „
par 2 mehnesch. . — „ 70 „
par 1 mehnesi . — „ 40 „

Maksà uz ahrsemem:
par 1 gadu . . 10 rub. — kap.
par 1/2 gadu . . 5 „ 80 „
par 1/4 gadu . . 3 „ 50 „
par 1 mehnesi . 1 „ 50 „

Sludinajumi maksà: par sihku raksta rind. 10 k., 1. pusê un tekstâ 30 k.

Adreses maina maksà 10 kap.

Numurs maksà 1 kap.

Redakzija: Jelgavâ, Katolu, eelâ Nr. 42. **Ekspedizija,** Katolu eelâ Nr. 40. Tel. 981.
Kantoris: Rigâ, Wakru eelâ 30. Tel. 8260. Pasta kastite 286.

Nr. 3. **Sestdeen, 4. janwarî.** **1914.**

Swarigakais no saturа:

Tehwu walodas zittauteeschu skolâs un skolotaju kongress Peterburgâ.
Usaizinajums.
Slawejams nodoms.
Juanschikaja rewoluzija.
Albanijas krihse.
Talmuda morale.

Tehwu walodas zittauteeschu skolâs un skolotaju kongress Peterburgâ.

Zittautu komisijâ 28. dezembrî wispirms noklausijàs swehrinata adw. K. Hirscha referatâ „Tautas skolas stahwoklis Baltijas gubernâs, Melnalksch'a preekschnesumâ „Tautskolotaju stahwoklis Baltijas latweeschu dakâ un Martina referatâ „Tehwu walodas pasneegschana latweeschu un igaunu tautskolâ". Wisu scho referatu saturs pastahw no schahdàm domam. Baltijas gubernâs jadibina diwejada tihpa pirmmahzibas skolas, kuras waretu peemehrot pee jau pastahwoschàm ministrijas un draudses skolam. Skolu pahrwaldischana un kontrole pahr tàm jaustiz ihpaschàm skolu komisijam, kà weetejàs paschwaldibas organeem. Jaeewed obligatoriskas un besmaksas skolas. Mahzibas pasneegschanai janoteek tehwu walodâ. Kreewu walodâ jasahk mahzit no otràs seemas sahkot. Baltijas zittautu skolâs kreewu walodas, kà mahzibas walodas, eeweschana jau pirmâ skolas gadâ wairs neattaisno ne kulturelàs, ne pedagogiskàs prasibas, bet ir radusês no politiskeem noluhkeem. Pahrkreewoschanas politika atteezibâ uz tautas skolam Baltijâ atbaida sabeedribu no skolas un skolotajeem, kà ari dara launu eespaidu uz eedsihwotaju tautas isglihtibas stahwokli.

Debatês peebalijàs wesela rinda igaunu un latweeschu skolotaju. Tika konstatets tautas isglihtibas stahwoklis schajâ walsts maleenâ, kuras zimilisazija wezaka nekà kreewu. Runataji aisrahda, ka pehdejâ laikâ, eesahkusês pahrkreewoschanas politika, kura apweenoja uz protestu wisus schàs semes eedsihwotajus. Zirkulari par tehwu walodu, kurus pirms daschеem gadeem isdewa, tagad teek atsihti par „nelikumigeem". Zaur to zeesch ne tik ween zittauteeschi, bet ari Kreewija. Pee tam ne kreewu literaturai, nedz ari kreewu walodai, kuru kreewinataji paschi nebuht nemihlo, newajag tahdas paseminoschas lomas, kahdu tàm usspeesch, kur tàs waretu eenemt goda weetu. Preeksch ta noluhka sasneegschanas wajag tikai skolu nostahdit uz pedagogiskeem un etiskeem pamateem.

Kahds no skolotajeem pastahstija schahdu faktu. Kad Pruttschenko pirms sawas aisbraukschanas uz Peterburgu uz jauno weetu, pa wisàm skolam issuhtija atwadischanàs zirkularu ar preekschlikumu winu nolasit skolâs weenigi kreewu walodâ. Sinams, kuratora zirkulars, kursch bija rakstits literariskâ walodâ, skolneekeem palika gluschi nesaprotams un tee uz wiseem jautajumeem par scha raksta saturu atbildeja ar kluseschanu.

Pedagogs Smirnows pastahsta sawus nowehrojumus peezus gadus ilgâ darbibas laikâ Baltijâ latweeschu starpâ, kur winsch sanemts ar gawilem. Isteikdams sawu brihneschanos par to, ka pehz soda ekspedizijam latweeschi naw pasaudejuschi sawu simpatiju pret Kreewiju, runatajs pastrihpo, ka no separatismanaw kobaiditees.

Komisija peenem referatu tehses un peeweeno tàm Smirnowa preekschlikumu, lai Baltijas augstakàs mahzibas eestahdês tiktu eewesti mahzibas katedri preeksch latweeschu un igaunu leetam.

Zittautibneeku skolas komisijas makara sehdê peenemta sekoscha wispahreja resoluzija, atteezotees uz latweeschu un igaunu skolu Baltijas gubernàs: „Nemot wehrà, ka 1) tehwu waloda skolâs wispahri, bet latweeschu un igaunu skolâs sewischki, ir weena no wisswarigakàm behrnu pareisas attihstibas garantijam, 2) ka Kreewijas walsts, wispahrejàs kulturas un ekonomiskàs intereses buhs labaki nodroschinatas, ja wisas tautibas dabus pareisi nostahditu skolu, 3) ka skolas leetas tagadejà nostahdischana pee latweescheem un igauneem kaitê neween scho tautu interesem, paseminot wesela apgabala kulturas lihmeni, bet ari Kreewijas interesem, 4) ka tagadejà Baltijas skolu leetu waditaja rihziba tehwu walodas isspeeschanà no skolam nowedusê pee to wahjo taisnigas kahrtibas dihglu isnihzinaschanas, pee kureem eedsihwotaji mahzibas apgabala kuratora Lewschina laikâ bij jau peeraduschi, 5) ka Rigas mahzibas apgabala kuratora Dr. med. Schtscherbakowa rihziba usbudina eedsihwotaju prahtus un neneeka nedod, isnemot launu, Kreewijas dsihwibas interesem, kuras prasa, lai bes isnehmuma wisas tautas, kas winu apdsihwo, buhtu apweenotas, komisija atsihst par wajadsigu, wisâ drihsumâ isweest pehz latweeschu un igaunu preekschnesumeem peenemtàs tehses un bes kaweschanàs pamatigi pahrgrosit tagadejo skolas politiku Baltijas gubernâs."

Pehz Zurupà preekschnesuma par latweeschu skolu Witebskas gubernâ peenemta resoluzija, kura atsihst, ka mahzibas schai skolâ pasneedsamas latweeschu walodâ.

Bes tam atsina par nepeezeeschamu, ka Witebskas gubernas apwidos, kur pahrswarâ ir latweeschu eedsihwotaji, par skolotajeem eezelami weenigi latweeschi un ka Polozkas un Ludses seminaros audsekni tiktu usnemti bes tizibu un tautibu isschkiribas.

Par leischu skolu tureja preekschnesumu Schaltschuss. Pehz preekschnesuma peenehma resoluziju, kura usstahda schahdas prasibas: 30% norma pee leischu usnemschanas Poneweschas skolotaju seminarâ un Wilnas skolotaju institutâ isnihzinama. Ruhpeschanàs par mahzibu gaitu pirmmahzibas skolâs uz

---

Selts un mihlestiba.

Romans no jaunakeem laikeem.

(Turpinajums.)

— Esi prahtigs, leez mani meerâ... Neloschnà man pakal kurp es eju, ko kur daru... Kad reis buhschu tawa seewa, tad to waresi darit, tad buhschu tawâ warâ, tawâ sinâ... Bet tagad es wehl peeberu pate sew... Un ja tu man tagad neustizees, kà gan wehlak waresi ustizetees... Waj wehlak, kad buhschu tew seewa, wehl labak newareschu tewi krahpt?... Apdomà tikai pats, tad redsesi... Un tagad pat... Kà tas gan isskatas, kà tu kà gluhna leen man pakal... Es gribu weena pati pastaigat, nodotees pati sawàm domam, bet tu kà saglis leen man pakal... Un waj tas mas puisim tà peeklahjas, gluhnet kà saglam?...

— Un kas gan tew, Mari, weenai ko domat?...

— Atkal wezà dseesma!...

Un meitene nepazeetigi paraustija plezus.

— Tu mani nesaproti... Tas tapehz, ka nepasihsti ne seeweeti, ne seeweetes dwehseli... Waj man naw par ko pahrdomat?... Warbuht par tewi paschu... Bet mahjàs to newaru... Naw tur nekur meera...

— Ja tas tà buhtu!...

— Tà ir!

— Mari!...

Wihreetis paleezàs tuwu klaht pee fossora gaismâ mirdsoschàm azim. Tàs tpihdeja maigi un reisê wiltigi. Kaut kas neisprotams slehpàs winàs.

Lehni wihreetis sanehma winas roku, peewilka to sew tuwak, tad apreibis aiz laislibas, kas winu pahrnehma peeskarotees pee jaunàs meitenes meesas un sajuhtot winas tuwumu, winsch sanehmàs un aplika roku winai ap widu. Meitene nepretojàs. Tas winu wehl wairak ustrauza.

— Mari... mihlà...

Adolfs noleezàs pee winas. Wina karstà elpa sitàs Marijai teeschi sejâ. Luhpas teezàs pehz meitenes luhpam.

Bet meitene meerigi atleeza galwu atpakal un tad bes kahdàm puhlem gluschi nemanot isslihdeja no wina rokam.

— Pazeetees... pazeetees... — wina smeedamàs teiza: — Ne tik ahtri... Papreeksch nopelni, tad nem...

— Kà to lai isdaru?...

— Kà lai isdari?... Klausi mani... Leez man meeru un ustizees.

— Labi... Darischu tà...

— Un ari zitus gluhnas nealgo, kas lai man sekotu...

— Nedarischu to...

— Ari ar tehwu neko nerunà... Waj tu weza seewa, ka tew jadsen slepenas tenkas?... Wihram tà nepeederas... Ja tew kas sakams, nahz teeschi pee manis un teiz to man... Kapehz tà aplinkus...

— Tas wiss, ko tu wehlees?

— Ne, draudsin...

Meitene runaja meerigi, leetischki un pee tam sakahrtoja sawas druszin issukuschos matus. Winas pretinèeka ustraukums un nepazeetiba, kà likàs, to mas intereseja.

— Nu ko tad wehl tu gribi? — Adolfs jautaja.

— Nedsen tukschas tenkas... Wihreetim tas nepeederas... Gan ar laiku wiss pats no sewim radisees... Esi meerigs...

— Un wehl?...

— Wehl?...

Meitene wiltigi pasmaidija.

— Wehl?... Ej tuhlin projam un leez mani meerâ... Gribu redset, kà tu pildi manas pawehles... Ej tuhlin... Es gribu palikt weena...

— Mari...

— Tuhlin... Zitadi tew netizeschu... Gribu pati redset, kà tu man klausi...

Adolfs stahweja, nesinadams ko darit. Azim redsot, winsch meitenei neustizejàs, bet pee tam gribeja winai ari pa prahtam isdarit.

— Labi, — winsch beidsot noteiza: — Lai noteek, kà tu to wehlees... Es tuhlin eeschu... Bet pehz tam?...

— Kas pehz tam?...

— Kahda atlihdsiba buhs par to?

Marija eesmehjàs.

— Papreeksch nopelni, tad runà... Tà wihri dara... Bet tu, kà leekas, to neproti...

— Un atwadotees?...

— Ne, neko!...

Un wina atstuhma winu. Adolfs pahrbrauza ar roku pahr seju.

— Labi, lai noteek, kà wehlees... Paleez ari weena.

Winsch spehra soli uz preekschu, bet nahkoschâ azumirklî jau atgreesàs atpakal.

— Mari...

— Kas wehl truhkst?

— Ko tu sche darisi?

— Ja wisu sinasi, palikši ahtri wezs.

— Saki man!...

— Waj es tew neteizu, ka tu esi seeweetei lihdsigs, mihli daudz plahpat, neustizees ziteem un beidsot ari sinkahrigs esi... Ko darischu... Nu ko tad schahdâ laikâ gan dara?... Pastaigaschos, pasehdeschos... padomaschu...

— Un weena pati?...

— Ja.

— Bet ja kahds usbruht?...

— Nebihstees par mani!

— Tomehr...

— Usklausees...

Winas balss peepeschi tapa asa, skarba. Ari salta.

leekama skolu padomem ar weetejo eedsihwotaju preekschstahwju peedalischanos. Sahkumâ mahzibas pasneedsamas leischu walodâ. Kreewu walodas mahziba sahkama no 2. gada. Skolu bibliotekâs lihdsâs kreewu grahmatam peelaischamas ari leischu grahmatas. Teesiba, atwehrt widus skolas, peeschkirama wisâm privatpersonâm un beedribam. Leischu uniwersitate Wilnâ, kas tika slehgta 1832. g., atkal atwerama un pee tâs jadibina leischu leetu katedrs.

Sawâ preekschlasijumâ, kâ „Now. Wr." pukodamâs atsihmê, Schaltschus aisrahdijis, ka leischu tautibas skolotaji teekot isspeesti no leischu skolam un winu weetâ eelikti kreewi. Pee eestahschanâs eksameneem skolotaju seminaros leischus tihschi isgahschot zauri, lai winu weetâ waretu usnemt kreewus. Kâ raksturiga kreewu tautibas skolotaju sihme esot ta, ka tee esot galigi schuhpas un sitot behrnus. Tam gan pretojuschees daschi kreewu skolotaji.

Wispahr, kreewu labâ wirseena laikraksti loti ustraukti par latweeschu, leischu un zitu nekreewu prasibu pehz mahzibu pasneegschanas winu behrneem to tehwu walodâ. Pasihstamais daudsrakstitajs Menschikows schaî leetâ treepj garu garos rakstus, gribedams nekreewu taisnigo prasibu peerahdit par „netaisnu", tapat kâ Dr. med. Schtscherbakows „peerahdija" Lewschina zirkularu par nelikumigu, bet — peerahda tikai sawus aplamos jehdseenus isglihtibas jautajumâ, puhledamees noleegt pateesibu. Un tâ ka scheem kungeem — Menschikowam un ziteem labi samaksâ par sadoschanu nekreeweem — tad wini ari netaupa ne tinti, ne papiru un smehrê zik spehkâ. Bet waj wini kahdu ari pahrleezinâs, — neisnemot ari paschi sewi, — tas zits jautajums. Mahzibu pasneegschana skolâ behrnu tehwu walodâ ir taisniga un dabiga prasiba. To prasa neween nekreewu intereses, bet ari wisas Kreewijas intereses. Ja ari tagad to grib wineem leegt, tad tas tomehr nenosihmê, ka tâ tas paliks uz wiseem laikeem — wesels zilweka prahts to newar peelaist.

— np —

Eestschseme.

Tautas apgaismoschanas ministris Kassо, kâ daschi galwas pilsehtas laikraksti sino, drihsumâ atkahpschotees no amata. Par eemeslu tam min kahdu gimenes trazi ar romantisku nokrahsu, kursch schinîs deenâs nolizis Peterburgâ kahdâ no labakâm weesnizam.

Peterburga. Krediteestahschu usraudsiba. Sakarâ ar usseetâm blehdibam daschu banku kantoros, nodomats gahbat par pastiprinatu Kreewijas priwatas naudas eestahschu usraudsibu. Esot nolemts pahrstrahdat lihdsschinejos likumus, lai finantschu ministrijai buhtu leelakas teesibas krediteestahschu rewisijam pilsehtâs. Ari pee krediteestahschu dibinaschanas greesischot leelaku wehribu ne tikai us formalo, bet ari faktisko pusi.

— Peterburgâ pag. peektdeen wisu deenu un nakti us sestdeenu plosijusees milsiga wehtra ar sneegu. Ahrpilsehtas bascheem nameem tâ bijuschas aisputinatas durwis un sehtu wahrti, ka newarejuschi tikt ne no nameem, ne no sehtas ahrâ. Daudz weetâs sneega kupenas sadsihtas lihdz asi augstumâ. Dselszela brauzeeni pa wisâm linijam peenahkot ar leelu nosceboschanos. Daudz brauzeeni palikuschi sneega kupenâs stahwot. Pehz zelu ministrijâ peenahkuschâm sinam pa Eiropas-Kreewijas dselszeleem schimbrihscham strahdajot pee sneega norakschanas pahri par 3000 zilweku, pa leelakai daldai apkahrtejee semneeki. Gandrihz no wiseem gubernatoreem peenahkot eekschleetu ministrijâ sinojumi par nosalusceem zilwekeem. Wisu nosalusco skaitu rehkina us 150 zilweku.

Kasana. Asinaina drama norisinajusees kahdâ weesnizâ. Wakarâ kalpotaji isdsirduschi kahdâ numurâ schahweena trokšni, bet negreesuschi uz to nekahdu wehribu, jo domajuschi, ka trokšnis zehlees no korka, pudeli attaisot. Bet kad labu laiku no aisnemtâs istabas neizirdejuschi neko tahlak, sinots polizijai. Kad durwis atlauzuschi, atdarijees schahds skats: Uz grihdas pee gultas asinîs gulejis pusisgehrbees wihreetis ar schahweena bruhzi galwâ. Uz grihdas bijis nosweests „Smit un Wetsona" sistemas rewolwers. Gultâ guledzuši seeweete, kura labâ rokâ turejusi zeeti saspeestu „Bulboga" sistemas rewolweri. Tuwaku apskatot israhdijees, ka ari seeweete bijusi beigta. Istabâ uz galda atrasta deenas grahmata. Neesot isdewees issinat paschnahwibas eemeslus. Wihreescha personiba issinata, tas israhdijees par kahdu Orlowu — nama ihpaschnieku. Seeweetes personibu wehl neesot isdewees issinât.

Grandna. Seemasswehtku naktî Tschechowschtschisnas sahdschas tuwumâ basnizeneem usbruzis bars issalkuschu wilku. **8. semneeki sakosti lihdz nahwei.**

Rostowa pee Donas. Semneekam Lubezkim, kas nahzis no Rostowas uz Gnilowskojas zeematu, stepê usbrukuschi 10 huligani un, usmestuschi winam uz galwu maisu, wisadi mozijuschi un beigâs nogreesuschi tam mehli. Scho usbrukumu isskaidro ar atreebschanos par sagla isdoschanu, kas apsadsis Lubezki.

— Ja tu tizi man, tad nejautâ un ej; ja ne, — es eeschu, tu wari palikt... Bet tad es finaschu, ko tu wehrts esi, kas par wihru esi... Tad starp mums wisam beigas... To eewehro... Un es pratischu turet wahrdu... Nejokoschu... Dari kâ sini, man ir apnizis ar tewi kauletees.

— Wiltneeze! — Adolfs kluši issauzâs: — Tu esi gudra un wiltiga!...

Un tad winsch apgreesâs un aisgahja. Marija palika stahwam.

Pagahja kahda pusstunda.

Te atkal peepeschi atskaneja pirmitejâ ehrmotâ, neisprotamâ skaņa.

Wina klausijâs un nojauta, ka Adolfs naw nebuht winu atstahjis, bet gan turpat tuwumâ wehl usgluhn uz winu.

Un tikai kad beidsot wina bij pilnigi pahrleezinajusies, ka neweens uz winu negaida, wina metâs skreet uz to pusi, no kuras pirmit sawadâ skaņa bij nahkusi.

Tahlak, arween tahlak wina steidsâs pa schauro eeleju, kurai abâs pusês pazehlâs pakalnites, aiz tâm atkal zitas un tâ tahlak...

Beidsot wina stahweja grawas malâ. Tâs dibenâ burbuloja upite. Otrâ pusê bij zelsch, kursch gahja uz J. muischu mescha malâ.

Sche meitene apstahjâs un tahlak wairs negahja. Peeturedamâs pee beesajeem brikschneem wina ahtri laidâs lejâ grawâ, pee tam smagi elsodama no ahtrâs skreeschanas. Usmanigi wina skatijâs apkahrt kâ kaut ko meklejama.

Bet pirms wina paguwa sche tumsâ kruhmos kaut ko saskatit, kahda balss tai jau kluši ussauza:

— Tu, Mari?

— Ja, Andreew...

Un meitene preezigi ustraukta metâs uz to pusi, no kuras atskaneja balse. Zaur kruhmeem wina sahkumâ nemaz nepamanija papirosa uguntinu eespihdamees.

Leels, spehzigs wihreescha stahws peezehlâs winai pretim.

— Nogaidijos... Jau gribeju eet projam.

— Newareju ahtrak...

— Dsirdeju... Wehsma jau balsis atnesa... dsirde man tihri branga... Kas tas bij?...

— Birnu Adolfs...

— Tew sekoja?...

— Leen pakal, kâ gluhna... ne atkautees newar... Lai winu dewini parautu!...

Atkal eekwehlojâs papiros un apspihdeja bruhnu, saulê nodegušchu, energijas pilnu seju. Wihreetis brihdi klusêja, kâ ko pahrdomadams.

Tad smagi teiza:

— Birnis, waj ne... Tas wiss weena alga... Ne no weena mums naw ko bihtees... Ja likai tu pati paleez pee solijuma.

— Nebihstees!...

— Nesteidsees ar solijumu, es wehl neesmu pabeidsis runât... Man no schejeenes jadodas projam, tahda, rau ta leeta ir...

— Andreew!..

Meitenes balss eetrihzejâs. Noskaneja kâ pahrtruhkusi stihga..

— Taisni par to jau es gribeju ar tewi runat, — Andreews teiza un skumigi noleeza galwu. Atpakal uz J. es newaru eet...

— Bet meschâ pee malkas zirschanas?...

— Ari atstahju... Kopsch weenas nedelas atstahju... Bet tas naw galwenais... Ja jau gribetu, tad ari darbu atrastu... Bet atpakal newaru wairs eet... Tâ tâs leetas ir...

— Kapehz?.. Saki man wisu... neslehp neko!... Saki wisu, Andreew, kas notizis?..

— Ja, ir notizis...

Un winsch dsiki eewilka duhmu no papirosa. Tad, kâ negribedams sahka stahstit:

— Gadijums... Ihsts gadijums... Pee tam es nekahdâ sinâ neesmu wainigs... Bet wiss iswahza tâ, ka es esmu wainigs un nespehschu sewi attaisnot. Wisi apstahkli ir pret mani... Pagahjuschâ nedelâ kâ no darba atstahjos, pa naktim pahrguleju, kur isnahza. Silts laiks un es jau pee tam meschâ peerados. Un pagahjuscho nakti guleju netahl no Birnu labibas noliktawas... Ja, waj tad tu par to neesi neko dsirdejusi?...

— Ne, teescham neko!...

— Hm... Bet taws tehws to droschi ween sin...

— Neesmu winu nemaz redsejusi... Bet stohsti... Nemozi mani ar nesinaschanu...

— Ja, tâ bij, guleju netahl no Birnu labibas noliktawas... Tur brangi kruhmi. Biju nolizees pee teem. Guleju un redseju, kâ saga labibu...

— Lai... Kas tew dalas...

— Ir gan dala... Uz mani usleek wainu!..

— Kâ tâ?..

— Apwaino par sagli!...

— Andreew!...

Isbailes atskaneja meitenes balsi.

— Swehru pee wisa, kas swehts, ka es pee wisa ta neesmu wainigs. Biju tikai azuleezineeks tam, kas tur notika. Bet pakauj, es tew wisu isstahstischu...

(Turpmak wehl).

Baltija.

Usaizinajums.

Laukšaimneezibas aroda darbineekeem.

Beedri! Ar katru gadu wairak un wairak laukšaimneezibas aroda skolas nobeiguschee isslihst pa plascho Kreewiju un naw wehl lihdz schim nekahdu saischu, kas winus kaut kahdâ sinâ zeeschaki saistitu zitu pee zita. Un finams tatschu katram tiku tikam, ka dsihwes skolâ beeschi ween neeet tâ, kâ to dasche labs aroda skolâ bij sewim preekschâ stahdijees. Reisam naw darba — naw maises, reisâm slimiba usbruht u. t. t., tâ ka labpraht schahdâs reisês gribetu sinât, kur atrodas tas un tas beedris, tas un tas pasina, kas warbuht ko waretu teikt, ko palihdset. Tapat wehl daudz zitos brihschos, kurus wisus newar uskaitit, apweenoschanâs buhtu wisai teizama. Redsedami schahdas apweenoschanâs nepeezeeschamibu, mehs eesuhtijam apstiprinaschanai: Laukšaimneezibas eestahschu bijuscho audsekņu Sawstarpejas Palihdsibas Beedribas statutus. Beedriba nupat registreta un mehs tadehl mihli luhdsam katru, kam ween wehl dsihwes zihņâ kahda dsirkstele no sabeedribas mihlestibas palikusi, eestahtees schinî Sabeedribâ par beedri un nest uz kopeja altara pa dsirkstelitei, lai newis kwehlo, bet leesmo kopejas apsinas lolojums.

Rigâ, 2. janwarî, 1914. g. Dibinataji.

Tuwakas sinas: Rigâ, Marijas eelâ 28, telef. 77—26. Peensaimneezibas un Lopkopibas schurnala redakzijâ.

Slawejams nodoms.

Wilnas leischu laikraksta „Wilnis" eeweetots kahda realistu pulzina aisrahdijums un usaizinajums, ka wini wehlotees mahzitees latweeschu walodu, bet nesinot, kahdas grahmatas wajadsigas lasetot un kur tâs dabujamas, kadehl, personas, kas to sinatu, lai par to pasinojot laikrakstam, jo to sinât buhtu derigi neween wineem, bet ari ziteem.

Teescham japreezajas par muhsu tautas brahlu leischu jaunekļu nodomu, mahzitees latweeschu walodu, kuras eemahzischanâs wineem gruhta nebuhs, jo leelakâ dala leischu un latweeschu walodu wahrdu ir weenadi. Jawehlas tikai, kaut ari muhsu jauniba neween zeeltos eemahzitees pamatigi sawu walodu, bet kertos ari pee leischu walodas eemahzischanâs, zaur ko wehl dsilak nodibinatos sawas latweeschu walodas praschanâ, jo leischu walodâ atrodas latweeschu walodas pirmatnejâs formas.

Weetejo lopu audsescha na Widsemê.

Breesch weetejo lopu audsinaschanas dezembra mehnesî nodibinajâs trihs lopkopibas pahrraudsibas sabeedribas Latweeschu Laukšaimneeku Ekonomiskâs Sabeedribas wadibâ: Maz-Salazâ, Smiltenê un Trikatê. Tâ muhsu lopkopibas pahrraudsibas tihkls arweenu paplaschinajas. No weetejâm laukšaimneezibas beedribêm te sewischki rosigi pehdejâ laikâ pee lopkopibas pazelschanas strahdâ Baltijas Laukšaimneeku Beedriba Walmeerâ.

Par septinkahrtejo slepkawibu Schaulos „T." sino: Slepkawas, kuri daschas nedelas atpakal te apkawa un aplaupija weetejâ schihdu tirgotaja Goldberga gimeni, sastahwoschu no septineem zilwekeem, un par kuru sakerschanu bij issolits 1000 rbl. pateizibas algas, nupat apzeetinati. Tuwaku sinu wehl truhkst.

Dundaga. Bagats nabags. Kurbes zeemâ 10. dezembra naktî, kâ „T." sino, ar badu kaudamees nomiris kahds wezs wihrs Neifelds wahrdâ, kura zisâs atrasti 125 rbl. 57 kap. naudas. Naudu isleetoschot kahdam labdarigam mehrkim.

Jaunjelgawa. Latweeschu Laukšaimneeku Ekonomiskâ Sabeedriba sarihko mahjturibas, sakņkopibas un putnkopibas kursus no 12. janwara lihdz 2. februarim 1914. gadâ. Kursos sewischku wehribu peegreesis augļu un sakņu konserweschanai. Mahzibas kursos pasneegs mahjturibas instruktores K. Schuhpula un E. Pleza jkdses, dahrskopibas spezialists S. Rasewskis un putnkopibas spezialists agr. A. Kalninsch. Peeteikschanâs Latweeschu Laukšaimneeku Ekonomiskâs Sabeedribas Jaunjelgawas Nodalâ.

Sala (Jaunjelgawas apr.). Laupitaji. Kahdam zelineekam brauzot no Jehkabmeesta mahjup, isgahjuschi uz zeļa preekschâ tâ sauktajâ „Welna grahwî" tschetri apbrunojuschees laupitaji. Ziteem, kâ „T." raksta, bijuschi rewolweri, bet weenam leels dunzis, ar kuru ari zelineeka B. L. eejuhgam nogreesta weena dsenaukste, lai wairs newaretu braukt. Pahrejee brunotee „selli" atprasijuschi naudu, jo minetais B. L. todeen pahrdewis bulli un par to sanehmis naudu. Atnehmuschi sudraba pulksteni, 3 rbl. naudas, un kabatas grahmatiņu, domadami, ka tur eekschâ noglabata nauda, bet loti wihluschees, jo nauda atradusees zitur.

Schenberga. Schenbergas Atturibas Beedriba „Nahkotne" sarihko 12., 13., 14., 15. un 16. janwari 1914. g. preekschlasijumu wirkni par semkopibu, dahrskopibu un lopkopibu. Lasis Latweeschu Laukkaimneeku Ekonomiskàs Sabeedribas spezialisti. Peeteikschanàs pee preekschneezibas un weelejà basnizkunga.

Wentspils. Schejeenes juhrskolà schogad masak skolenu kà wehl jebkad. Kà sinams, jaunais kara klausibas likums juhrskolas audsekneem wairs nedod lihds schim bauditàs teesibas. Stuhrmana diploms wairs neatswabina juhrneeku no kara klausibas. Ja juhrneeks ar schahdu diplomu wehlas atswabinatees no kara deenesta, winam pee laika jau jagahdà, ka winsch teek par matrosi kahdâ krona ustureta glahbschanas eestahdê, waj teem jaeenem lotscha weeta.

Ahrsemes

Juanschikaja rewoluzija.

Rewoluzija gahsa Kinâ keisarisko mandschu dinastiju un pee schìs rewoluzijas peedalijàs ari Juanschikajs. Tagad Juanschikajs ir isdarijis pretrewoluziju un ir gahsis republiku. No Pekingas, proti, sino 30. dezembrî: Presidents Juanschikajs **atlaida parlamentu** jeb apaksch- un augschnamu dehl tam, ka parlamentâ wairs naw wajadsigais lozekku skaits. Pee tam Juanschikajs pasludina, ka pehz konstituzijas likumu pahrstrahdaschanas, ko isdarischot sewischka komisija, parlaments no jauna tiksot eesaukts.

Kinas republika tad nu ihstenibâ jau ir beigusi sawu ihso muhschu un par Kinas diktatoru waj patwaldneeku ir usmetees Juanschikajs. Winsch tagad eezels komiteju, sinams no saweem peekritejeem, kuri tad pehz wina aisrahdijumeem isstrahdàs walsts satwersmes likumus. Parlamentam, ja tahdu ari eesauks, buhs tikai padomdeweja balss un Juanschikajs tad rihkosees pehz saweem eeskateem. Sagaida tomehr, ka Juanschikajs jau drihsumâ issludinasees par keisaru. Dsird ari, ka winsch gribot issludinàt par keisaru ne sewi, bet sawu wezako dehlu, kura wahrdâ tad pats waldischot. — Ka pret Juanschikaju sazelsees atkal pretrewoluzijas un ka jukas Kinâ turpinasees, tas droschi sagaidams.

Albanijas krihse.

Wisas Balkanu walstis tagad puslihds ir apmeerinajuschàs un sagatawojas no jauna ussahkt pa kara laiku pahrtrauktos kulturas darbus, tikai Albanijas liktenis wehl ir gluschi nenodibinajees un nedroschs. No leelwalstim par Albanijas waldneeku usaizinatais Wides prinzis wehl arween kawejas dotees uz Albaniju. Un uz to winam swarigi eemesli. Pirmkahrt, paschi albani nemaz neisrahda sewischku tihkoschanu pehz jaunà waldneeka un no sewis nesuhta nekahdu deputaziju pee printscha. Otrkahrt, starp pascheem albaneem naw weenprahtibas un tee turas kopâ apgabaleem, katrs ar sewischkàm interesem. Isschkir seemeku, widus un deenwidus albaneeschus, kuri bez tam wehl dalas ziltis. Un te nu schos apgabalos walda intereses, kas negrib Wides printscha: Albanijas seemeios walda Esads-pascha, kursch labpraht pats gribetu usmestees par wisas Albanijas waldneeku, un nupat pehdejàs deenàs wina kara spehkam bijusi sadursme ar Albanijas pagaidu waldibas schandarmeem; Widus Albanijà, kà dsird, gribot usmestees par waldneeku turku generals Izets-pascha, un leelakà daļa deenwidneeku, kuri greeku tautibas, wehlas peeweenotees pee Greekijas. Schis Deenwidus-Albanijas jeb Epira jautajums ir wiskuteligakais.

Epirâ jau no karâ laika un wehl tagad stahw greeku kara spehks. Epireeschi, negribedami palikt pee Albanijas, nolehmuschi ar waru pretotees. Greeku kara spehkam pehz leelwalstu noteikuma jaatstahj Epira janwara widû. Tas ar formeli notiks, bet ne faktiski, jo regularà greeku kara spehka weetâ stahschoteet tuhlit greeku sawwaļneeki sem greeku ofizeeru komandas. Scho sawwaļneeku, kuri ar eerotscheem un muniziju uz labako apgahdati, esot kahdi 30,000. Pret tahdu spehku albanu waldiba nespehs nekà isdarit un tadehl italeescheem un austreescheem, ja tee gribès pastahwet uz Epiras peeweenoschanu Albanijai, wajadsès suhtit uz tureeni pret greeku sawwaļneekeem sawus kara spehkus. No tam tad war iszeltees ari preeksch leelwalstim daschadi sareschgijumi, kas war palikt bihstami wispahrigam meeram. Albanijas jautajums tadehl wehl jausskata par loti kritisku.

Riga.

Rigas mahzibas apgabala kurators Dr. med. A. J. Schtscherbakows aisbrauzis uz Peterburgu. Kuratora zeļojums stahwot sakarâ ar tehwu walodas leetu Rigas mahzibas apgabala pirmmahzibas skolàs un ar skolas tihkla isstrahdaschanas darbeem obligatoriskai pirmmahzibas eeweschanai Rigas mahzibas apgabalâ.

Jauka peeminas nodibinaschana. Kà „T." sino, schogad 25. augustâ Rigâ miruschais Antons Blau's sawâ testamentê nowehlejis Latweeschu Isglihtibas Beedribas skolu un kultureleem mehrkeem 500 rubļu.

2. Rigas Tirgotaju Beedriba nolehmuse eesneegt telefona waldei luhgumu, **dot latweeschu walodai weenadas teesibas ar pahrejàm weetejàm walodam** un isdot telefona abonentu sarakstus ari latweeschu walodâ. p.

Neustiziga seewa. Par peedalischanos 1905. g. nemeeros Skrihweros kahdu P. 1911. gada dezembra mehnesî noteesaja uz 4 gadeem katorgâ. P. seewa par wihra noteesaschanu daudz nebehdajusi, un kamehr wihrs sehdejis ismekleschanâ, wina sabraudsejusees ar kahdu ta pasinu un eelaidusees ar to intimos sakaros. Par pehdejeem dabujis sinat ari P., kas sawu soda laiku izzeesch zentralê, un eesneedsis prokuroram luhgumu, atnemt seewai behrnus, kuri teekot mehrdeti badâ un isaugot bez kahdas skolas. Prokurors usdewis leetu ismeklet polizijai, pee kam, kà „L." sino, peerahdijees, ka suhdsiba pamatota. Mahte ar sawu kawaleeri S., iswirtuschu schuhpu, sanehmuschi 16 gadus wezà sehna un 13 gadus wezàs meitenes wasaras pelnu, bet seemâ suhtijuschi tos uz eelas peesawinatees kaut kahdâ weidâ sweschu ihpaschumu. Sehns, newaredams panest spaidus un siteenus, aisbehdsis pee kahda pasinas, bet meitene speesta usturetees netiklibas perekli. Eeraduschees ari P. radi, pahrleezinatees par wina seewas dsihwi. Pehdejeem ta pastahstijusi, ka winas trihs behrni neesot kristiti, tà tad nekur newarot tos peerakstit, un tee neteekot neweenâ skolâ uznemti.

Bez famanas kahdu wihreeti atrada 2. janw. uz Elisabetes eelas netahlu no polizijas eezirkna. Nelaimigo aisweda uz pilsehtas slimnizu, kur aisihts, ka winsch eedsehris etika skahbi un bihstami sagiftejees. p.

Bihstami sagiftejàs 1. janwara wakarâ Sarkandaugawâ, Alekseja eelâ Nr. 9 gadus 25 wezà Dore Kaps. Winu aisweda uz Aleksandru augstumu slimnizu. p.

Aplaupischana. Dsirnawu eelâ pret namu Nr. 99 diwi jaunekli usbrukuschi 1. janwara wakarâ ap plkst. 11 Pawelam Aleksandrowam no I. Palisadu eelas Nr. 49, nogahsuschi winu ar siteenu pa galwu semê un nolaupijuschi winam kaloschas, maku ar dascheem rubleem, 2 krahjkases grahmatinas par 96 un 150 rubleem, walsts bankas kwihti par 1500 rbl. un lombarda sihmi. p.

Jelgawa.

Jelgawas apgabala teesa 19. dezembrî isteesaja schahdas leetas:

1) Pret Popelanu pag. (Kaunas gub.) Robertu Kukweli, Blihdenes pag. 19 g. w. Krischu Schimani un Tukuma 32 g. w. Indriki Kupizu, kuri 2. julijà sch. g. Wez-Auzes ugunsdsehseju beedribas dahrsâ, dserot kopâ ar Jani Sirmeli, beidsot tam nolaupijuschi mazinu ar apm. 8 rbl. Kupizam peespreeda wisu teesibu saudeschanu un 1 g. 5 mehn. arestantu nodalâ, eeskaitot preekschismekleschanâ nosehdetos 4 mehn., Kukwelam, kuru papreekschu ismekleja, waj tas ar saweem 16 gadeem normals, un par tahdu atsina, 4 mehn., un Schimanim 3 mehn. zeetuma.

2) Pret Slokas pagasta 19 g. w. Jani Jankeli, kas salihdsis par strahdneeku Behnes Puhschku mahjàs pee Fritscha Konrada, bet, tur pahris deenas sabijis, aisbehdsis ar Konrada pasi, kura tam bijusi wajadsiga lai iswairitos no 8 mehn. zeetuma soda par schowasar isdaritu sahdsibu. Uradniks Ernsteins to notwehra Behnes stazijà. Jankelim peespreeda 6 mehn. zeetuma, kursch sods deldets zaur mineteem 8 mehn.

Kà mescha swehri. 31. augustâ atweda uz poliziju trihs nepasihstamus, peedsehruschus wihreeschus, kas Peterburgas weesnizas pagalmâ kawuschees lihds asinim. Weenam no teem bij pahrgreests rokai pirksts, otram sakrambata galwa un denini. Abus eewainotos aisweda tuhlin uz pilsehtas slimnizu, kur eewainojumus atrada par neeewehrojameem un pehz to pahrseeschanas, kaushtus atweda atkal atpakal uz poliziju, kur tos lihds ar wina trescho beedri eeweetoja uz atpuhtu. Pehz dsehruma izguleschanas tee usdewàs par Tetelmindes pag. Jani B., Ozolneeku pag. Pehteri M. un Schwitenes pag. Jani T. Wainu tee greesa zits uz zitu. Noklauschinatais weesnizas turetajs paskaidroja, ka kauschanàs zehloni winsch ari nesinot. Sastahdija protokolu un leeta nahks teesas preekschâ.

Talmuda morale.

(Turpinajums).

Usskats, ka Deews eenihst gojus, pehz Talmuda attaisno wisas schihdu negehlibas, ko tee pastrahdà pret kristigeem. Un teescham, kà gan lai mihl to, ko pats Deews nolahd? Schaf leetâ Talmuds dod sekoschu paskaidrojumu:

„Juhs nedrihksteet gojeem sneegt kaut kahdu palihgu" (Trakt. Jebommoth, fol. 23a). — „Aisleegts just lihdzeetibu pret teem, kureem truhkst prahta" (Trakt. Sanhedrin, fol. 92a). — „Taisnam zilwekam nenahkas buht schehlsirdigam pret netaisnu" (Commentaire du 1-er livre des Rois XVIII, 14). — „Juhs esat tihri ar tihreem un zeetsirdigi ar zeetsirdigeem" (Baba Bathra, fol. 123a). — Pehz Talmuda domam goji newar buht labi un tapehz ja wini dara labu, ja wini sneedz dahwanu, ja wini parahda schehlsirdibu, tad winus wehl jo wairak wajag nolahdet un to wineem peerehkinàt par grehku, tapehz, ka wini to dara godkahribas dehl (Baba Bathra, fol. 10b).

Bet tà ka peedsihwojumi schihdeem mahzijuschi, ka atklahti tà newar nosahkat gojus, tad Talmuds wineem eeteiz pret gojeem buht leekuligeem. „Apsweizini goju, lai buhtu ar winu meerâ, lai taptu winam patihkams un isbehgtu no tildam" (Trakt. Gittin, fol. 61a.). Rabis Bachajs tam wehl peeleek: „Leekuliba ir atkauta tahdâ gadijumâ, ja jaisrahda sewi laipnu pret neschihsto goju, lai tas winu zeenitu un tam teiktu: „Es juhs mihlu." — Bet schis pats rabis Bachajs paskaidro, kà scho likumu wajag leetot: „Tas ir atkauts tahdâ gadijumâ, ja schihdam gojs ir wajadsigs, waj ari ja ir jabihstas, ka gojs war winam kaitet; pretejâ gadijumâ tas ir grehks" (Sepher Gad ha-kemach, fol. 230a).

Preeksch tam, lai labak waretu goju peekrahpt, schihds war apmeklet wina slimneekus, apglabat wina miruschos, palihdset nabageem, bet tas wiss jadara tikai tamdehl, lai buhtu meers ar gojeem un lai schee neschihsteni nedaritu schihdeem launu" (Trakt. Gittin, f. 61a.). — Bet ar to ween neaprobeschojas wispahrejee aisrahdijumi, pee kureem jaturas schihdeem sawâ satiksmê ar gojeem. War peewest weselu rindu zitu Talmuda preekschraksstu, kuri norahda, kà schihdeem jaisturas pret goju dsihwibu un mantu. Un wiseem scheem preekschraksteem welkas pahri ta dsilà starpiba, kuru Talmuds leek starp schihdeem un neschihdeem. Ja kas, peemehram, atteezas uz semes labumeem . . . Swehti raksti saka, ka schee labumi doti zilwekam. Ja, bet tikai schihds ir zilweks, — paskaidro Talmuds. Un tà tad neschihdam naw teesibas eeguht schos labumus tapehz, ka winsch ir tikai dsihwneeks; un kà dsihwneeku war meerigi nogalinat waj ari isdsihi no wina mitekla, tàpat ari **goju war nogalinàt** un isleetot wina mantu. „Neschihda manta ir tas pats, kas pasaudeta leeta, kuras ihstais ihpaschneeks ir schihds, un kuram pirmajam uz to ir teesibas" (Baba Bathra, fol. 54b.).

„Tas ir pilnigi pareizi", — saka rabis Albo (Albo), — „jo **Deews ir dewis schihdeem waru pahr wisu zilweku mantu un dsihwibu**". Tapehz, ja gojs nosog schihdam kahdu paschu masako leetu, tad winsch ir pelnijis nahwi, bet schihdam ir atkauts nemt, zik patihk no goja mantas, tapehz ka tur, kur stahw rakstits: „Juhs nedrihksteet darit launu sawam tuwakam", — naw teikts: „juhs nedrihksteet gojam darit launu" (Sepher Haïkarim III, 25.). — Rau, kapehz schihds, ja winsch otram schihdam nosadsis kaut kahdu leetu, top winu starpâ usskatits par sagli, bet ja winsch nosog gojam, tad to usskata, ka winsch panehmis to, kas winam peeder. Rabis Aschi (Aschi) saka sawam kalpam: „Atnes man tàs wihnogas, kas peeder gojam, bet neaisskar tàs, kuras peeder schihdam" (Trakt. Baba Kamma, fol. 113b.).

(Turpmahk wehl.)

Telegramas.

3. (16. janwari).

Nemeeri Deenwidu-Afrikâ

sahk eet masumâ. No Johanesburgas sino, ka tur pulks streikotaju apzeetinajees un leelijees ne par ko nepadotees. Polizija winus eelenkusi un meerigi gaidijusi, lihds teem peetruhzis ehdamâ un tad tee paschi labprahtigi isnahkuschi ahrâ un padewuschees. Streikotaju wadoni apzeetinati. Sahk jau runat par stahschanos pee darba.

Blumfontenâ streiko selta raktuwju strahdneeki. Sweesta humba, no kuras eewainoti 3 polizisti. Apzeetinati 40 strahdneeki. Issludinatais kara stahwoklis teek isweests ar leelu stingribu, pat bahrdsibu.

Kapschtadtê streiko ap 700 eedsimto neseju.

Wihne. Tautas weetneeku sapulze, kura tscheku agrareeschu un radikalu obstrukzijas dehl wilkàs no 31. dez. lihds 2. janwara pehzpusdeenai, beidsot nekahrtibu dehl slehgta.

Parise. Finansu ministrs Kaijo tautas weetneeku namâ sinoja, ka 1914. gada budschetâ sahkumâ paredsets 794 milj. franku leels istruhkums, bet wehlak pamasinats uz 168 milj. frankeem, kurus wareschot segt ar aisnehmumu. (Protams, jo schihdu bankeereem wajag, kur sawus kapitalus noguldit).

Lisabone. Schandarmu wilzeens, kursch bij domats preeksch Seemeku-Reetrumu dselsszeļa liniju mesgla apfardsibas, newareja notikt lihds galam, jo streikotaji isslezinaja lokomotiwi no sleedem. — Helesâ usspridsinata bissahku fabrika. Weens zilweks nogalinats.

Atbildigais redaktors: R. Purinsch.

Isdeweja: Sabeedriba „Latweeschu Awises."

Jelgawâ,
Dr. Butch,
Katolu eelâ 20. Telefons 540.
Eekschejâs, ahdas, puhschla un wener. slimibâs.
No 10—12 un no 6—8.

Dr. med. E. Jansons,
spezialists
azu slimibâs,
Rigâ, Terbatas eelâ Nr. 1. Telefons 8738.
Peenem no 10—12 un no 5—6.

Sobu ahrsts
Ch. B. Kleins,
Katolu eelâ 22, Dannenberga kga namâ, peenem slimneekus katru deenu no **9—1** un **3—7.**
Spez.: **mahkfligi sobi** un **sobu iswilkschana bez sahpeem.**

Dr. L. Subergs,
Rigâ, Aleksandra eelâ Nr. 73, dsihw. 5.
Ahrsts **eekschejâs,** spez. **ahdas** (fisilisa), **puschla** un **neeru slimibâs.**
Runajams no 10—12 un no 5—6, swehtdeenâs tikai preekschpusdeenâs.

SALWATOR
plahksters
pats labakais lihdsehklis preeksch warschazu isnihzinaschanas,
W. Borowtka
apteekas, Warschawâ.
Peeprasiet wisur. 421

Muischas teek pahrdotas:

1) Wolinijas gubernâ, Owrutschskawas aprinkî, pee Listwinas sahdschas, 16,000 desetinas semes ar mahjam. 2) Wolinijas gubernâ, Rawenskawas aprinkî, pee Selnas sahdschas, 28,000 desetinas. — Muischas teek pahrdotas pilnâ sastahwâ, dalâs jeb ari gabalinos daschados leelumos. Pahrdoschanas noteikumi mthkstinami. Peeprasij. adresei: г. КІЕВЪ, Крещатикъ № 25, кв. 12, Владимиру Павловичу Козакевичу.

Tschuguna leetuwe, granita sahgetawa un slihpetawa
J. Lahzis, Rigâ,
Peedahwâ daschadus tschuguna, granita un marmora **kapu krustus un peemineklus** par mehrenâm zenam.
Fabrika: Pletenberga eelâ Nr. 19. Telefons Nr. 24—87.
Fabrikas nodala: Meera eelâ Nr. 33. Telef. Nr. 54—36.
Noliktawa tschuguna prezem: Terbatas eelâ Nr. 26. Telefons Nr. 986.
Noliktawa granita prezem: Meera eelâ Nr. 33, paschas namâ, Telefons Nr. 54—36.
Pasta adrese: **J. Lahzis, Rigâ.**

Profesora **M. R. Berlowa**
techniskee kursi
technikums (abu dsimumu personam).
Rigâ, Wilandes eelâ Nr. 3, dz. 6.
Kursos ir mechaniska, elektrotechniska inscheneern, buhwju un mehrneezibas nodalas.
Kursos peenem abu dsimumu personas, ne jaunakas par 16 g. kuras beigušchas pilsehtas skolu jeb ne masak, kâ 3 kl. widejâs mahzibas eestahdes. Maksâ 50 r. par pusgadu. Kursu noteikumi teek issuhtiti pret 7 k. marku.
Usnemschana janwarî. Runas stund. no 1—3. Telefons 38-53.
Pehdejâ mahzibas gadâ eestahjuschees 228 zilweki.

A. Steinberga
plkst. magasina, Jelgawâ Leelajâ eelâ Nr. 34, Güntera mant. namâ, peedahwâ sawu krahjumu **dahmu un kungu**
kabatas pulkstenus,
sudraba, tehrauda un nikela wahkos, kâ ari **galda** un **seenas pulkstenus,** kreetnus **modinataju pulkstenus un regulatorus**
Daschadas pulkstena kehdes
Islabojumus isdara uz galwoschanu.

Katolu eelâ 18., jaunajâ namâ.
Moderni dahmu rudens un seemas mehteli. Kungu rudens un wateti mehteli, watetas schaketes, bikses, uswalki wisadâs krahsâs un leelumos, tikai no labas drehbes un pirmklasiga darba, labi peegulosch fasona.
Katru nedeln peenahk jauni suhtijumi.
Jaunatwehrtâ magasina
Sch. Hirschmans,
Katolu eelâ 18, jaunajâ namâ.

Sewischki wairumâ sewischki ifdewigi nosazijumi.
Laukſaimneeku eewehribai
Manâ buhwneezibas pahrdotawa
Jelgawâ, Katolu eelâ Nr. 42
dabujamas **par lehtâm zenam** eewehrojamako fabriku malkas, dehlu un rinku sahgi, tapat schkipeles, zirwji, ehweles, kalti un daschadi swahrpsti u. t. t. Isdewiga eepirkschanas weeta preeksch krahsam, fernizas, pakaweem, naglam, ratu smehres, daschadam atslehgam, engem u. t. t.
Sch. Stillis,
Jelgawâ, Katolu eelâ Nr. 42.

Pret
dahluma kaiti, masaffinibu
wispahrigu nespehku, un atweselofschanâs gadijumos eewehl leetot
Sanguinal Krewel
pilu weidâ butelês à 120 piles, kâ ari likeera weidâ, butelê à 300 g.
Sanguinal preparati ir barojoschi, teek labi panesti no wahjaka kunga, rada ehstgribu, nenozeetina, naw galwas sahpju un wispahrigi bes kahdeem trauzejumeem.
Preekschstahwji:
S. Roszischewsky un J. Kirchmayer, Warschawâ, Braka, Nr. 6.
Karl Schwind, Odesâ, Kanatnaja, № 55
Rud. Zech, Rigâ, Paulutschi eelâ 3, pasta kaste № 608.
Lai issargatos no wiltojumeem jausmana uz marku **„Sanguinal Krewel".**

Jelgawas un apkahrtnes godajamai publikai zaur scho padewigi paziņoju, ka **1. dezembrî sch. g. atwehrschu**
Leelajâ eelâ Nr. 35,
Dr. Rosenthala namâ,
apteeku pretschu un parfimeriju weikalu.
Augstzeenibâ
Leopolds Arensteins.

Apawu isgatawoschanas darbniza un pahrdotawa
K. Ginter,
Jelgawâ, Lehjeju eelâ Nr. 2,
peedahwâ no krahjuma **wisadus kungu, dahmu** un **behrnu sahbakus,** pascha darbnizâ isgatawotus vehz jaunakeem parauzeem.
Bez tam peedahwaju **uhdens sahbakus, no sewischki isturiga uhdeni zauri nelaidoscha materiala.** Apstelleiumi un islabojumi **teek wisdrihsakâ laikâ pagatawoti.**
Par isturigu un glihtu darvu galwoju
Lehtas zenas! Lehtas zenas
NB. Mahzekli war peeteiktees.

Kursemes Ritenbrauzeju Beedriba
sarihko **sestdeen, 11. janwarî 1914. g.,** Jelgawas Latweeschu Beedribas krahschni dekoretâs telpâs
Masku balli — karnewalu.
Sahlê tiks usstahditi schampaneeschu, auglu, tehjas un saldumu galdi. Serpentina un konfeiti kauja.
Kungi bez maskas teek luhgti nehsat sewischkas karnewala zepures, kuras pee kases buhs dabonamas sahkot no 20 kap. gabalâ.
Spehlês 144. Nowotorschska pulka ork. Burchardta kga wadibâ.
Sahkums pulkst. **9** wakarâ, beigas plkst. **5** no rihta.
Trim labakam maskam tiks issneegtas godalgas.
Eeejas maksa (eesk. labd. nod.): weesu kungeem bez maskas **1** rbl., ar masku **80** kap.; weesu dahmam bez maskas **80** kap., ar masku **60** kap. Beedribas beedreem, usrahdot 1914. g. beedru kartis, **50** kap., — Biletes eepreeksch dabonamas **G. Murnik kga** weikalâ, Leelajâ eelâ Nr. 39, un isrihkojuma deenâ pee kases, no pulksten 8 wakarâ.
Eleganti masku kostimi buhs dabonami pee **M. Fischer kdses,** beedribas telpâs, 9., 10. un 11. janwari. **Preekschneeziba.**

Krahsojeet mahjâs
Par nedaudz kapeikâm
war katru namamahte wisadus
drehbju gabalus un **stofus**
is: wilnas, puswilnas, kokwilnas un t. t.
slaisti un **ihsti krahsot.**
Praseet noteikti
Heitmanna krahsas.
Alissargu marka:
Lapsas galwa swalgsnê.
Katru zitu fabrikatu atraidieet.
Dabonamas katrâ apteeku pretschu pahrdotawâ.
Brahli Heitmann, Reinê un Rigâ

A. Grünbergs.
Kreewu, wahzu wal., matematikas etc. stundas. Katrinas eelâ 12, augschâ.

Klaweeru un wahzu stundas teek pasneegtas Filosofu eelâ Nr. 7 (Sakâs eelas beigâs).

Wagaru
ar labâm leezibam **meklê** kahdâ muischâ pee Kursemes robescham, Leepajas dselszela tuwumâ. Peeteiktees war uz adresi: ст. Вента, Л.-Р. ж. д. Управленію им. **Рудгенъ.**

Dsihwokli isihrejami Oscha eelâ 2, pee Masajeem wahrteem.

Satkunes muischu walde ar scho dara sinamu, ka no 23. aprilî 1914. g.
teek isrentetas
4 muischas koti labâ stahwokli ar augligu kweeschu semi, sem labeem nosazijumeem. Tuwaki paskaidrojumi tiks issneegti muischas kantorî, чер. Яниши, Ков. губ.

Jelgawas Latw. Amatneeku Palihdsibas Beedriba
noturês **swehtdeen, 19. janwarî** 1914. g., pulkst. **2** deenâ, Jelgawas Latw. Beedribas masajâ sahlê
beedru pilnu sapulzi
ar sekoschu **deenas kahrtibu:**
1) Sapulzes wadonu un protokolista wehleschana.
2) 1913. g. pahrskata nolasischana.
3) Rewidentu sinojums un gada pahrskata peenemschana.
4) Daschadi pahrspreedumi statutu robeschâs.
5) Wehleschanas.
Ja schinî sapulzê nesanahktu statutos noteiktais beedru skaits, tad **otru** un **galigu pilnu sapulzi** noturês **26. janwarî** tanis paschâs telpâs un ar to paschu deenas kahrtibu, kura buhs spreedumspehjiga, neskatoties uz sanahkuscho beedru skaitu.
Sapulzê warês peedalities tikai tee beedri, kuri nomaksaj. sawus 1913. g. maksajumus.
Beedru maksas nems pretim sapulzes deenâ sahkot no pulksten 12.
Walde.

Selta medalis Londonâ 1893. g.
Sargatees no wiltojumeem!
Prowisora
G. F. Jürgens'a
Bor-Timolin seepes
pret swihschanu, nodegschanu, saules plankumeem, pinnem un dselteneem plankumeem.
Smarschigas, augstakâ labuma
tualet seepes.
Dabonamas wisur!
1/1 gab **50** kap., 1/2 gab. **30** k.
Galwenâ noliktawa pee **G. F. Jürgens'a Maskawâ.**

Drukâts Grahmeņa, Ilkn. Gab., agr. E. Laubsberga drukatuwê, Jelgawâ.